

*"A hagyományt nem ápolni kell, hisz nem beteg, nem is őrizni, mert nem rab.
Hagyományaink csak akkor maradhatnak meg, ha megéljük őket."
/Sebő Ferenc/*

KÉZMŰVES TANTERV

5-7. évfolyam

Évi óraszám: 36 (heti 1x45 perc)

Fejlesztési célok:

A kézműves foglalkozások célja, a tevékenykedtetés, az értékteremtés és megőrzés igényének kialakítása. A hagyományos népi kultúra megismertetése, a múlt értékeinek beépítése a mai tárgykultúrába. A tárgyalgó tevékenységgel a szakkör kapcsolódik a nemzeti hagyományok ápolásához, átörökítéséhez. Célunk a környezettel való harmonikus együttélés, természet közeli szemlélet kialakítása a természetes anyagok megismerése, felhasználása által. Eszközök megismerése, helyes használata. A foglalkozásokon alkalmazott hagyományos kézműves és újabb kreatív technikák megannyi lehetőséget biztosítanak arra, hogy a gyerekek megismerkedjenek az anyagok hagyományos és újszerű felhasználásával, valamint átéljék az egyéni és közösségi alkotás élményét.

A társadalomba való beilleszkedés egyik legjelentősebb mozzanata a pályaválasztás. Célunk, hogy a fiatalok a kézműves foglalkozásokon szerzett személyes tapasztalataikat képesek legyenek a pályaválasztásba integrálni. A megfelelő pálya kiválasztását a széleskörű információnyújtás révén támogatja a program. A döntés kialakításához meg kell ismerniük önmagukat, képességeiket, ugyanakkor megfelelő ismeretekkel kell rendelkezniük a munkaerőpiacról is. A pályaválasztás során lényeges, hogy a fiatalok rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel a különböző szakmákról, a foglalkozás ebben kíván segítséget nyújtani a fiataloknak.

A tevékenységek túlmutatnak a tanterem falain, a megszerzett tudást a mindennapi életben tudják hasznosítani tanulóink.

A tananyag feldolgozása a [naptári év ünnepeihez, jeles napjaihoz](#) kapcsolódva történik.

Feladatok:

- A hagyományos kézműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása.
- A hagyományok megismertetésével múltunk, népi örökségünk megbecsülése, megszerettetése, a nemzeti öntudat fejlesztése, hazafias nevelés.
- Munkára nevelés az értékteremtésen és értékmegőrzésen keresztül.
- A manuális és konstruáló képesség, a kreativitás fejlesztése, az esztétikai érzékenység mélyítése.
- Kézügyesség, a technikai érzék, a tervező-teremtő fantázia fejlesztése.
- Az önkifejezés, az önmegvalósítás lehetőségeinek felfedeztetése a kézműves tevékenységen keresztül.
- Különböző szakmák, mesterségek megismerése, pályaaorientáció.
- Modern technológia alkalmazása a kézműves tevékenységekhez horvát partnereinknél. Lézervágó, valamint 3D nyomtató gépek használata.

Tematikai egység	Modern technológia	Órakeret: egész éven át (horvát partnereinknél)
Előzetes tudás	Felhasználói szintű informatikai ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Modern technológia alkalmazása a kézműves tevékenységekben. Lézervágó és gravírozógép megismerése, használata. 3D nyomtatógép megismerése, használata. A gépek biztonsági leírásainak megismerése. Balesetvédelmi szabályok elsajátítása. A tervezett tevékenységekkel kapcsolatos veszélyek ismerete. A modellezés, lézervágás, gravírozás megismerése, pályaorientáció.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Inkscape ingyenes, nyílt forrású vektorgrafikus program megismerése, használata. Háromdimenziós számítógépes grafika. A Tinkercad szabadon felhasználható, internet-alapú szoftver megismerése, használata. Lézervágó és gravírozógép megismerése, használata. 3D nyomtató használata. Modellezés (ékszeresdoboz, szappanosdoboz készítése), gravírozás (üvegre, kerámiára, fára, papírra, pamutra), lézervágás (logó készítés).		<i>Informatika: számítógépes grafika</i>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Lézervágás, gravírozás, modellezés, 3D nyomtatás, számítógépes grafika.	

Tematikai egység	1. A természeti környezet, a környezet anyagai. A kézműves órákon felhasznált anyagok csoportosítása.	Órakeret: 2
Előzetes tudás	Anyagok vizsgálata, tulajdonságok felismerése, tapasztalatok megfogalmazása. A növények (fák), növényi részek (levelek, kéreg, termés) szerkezete, forma és színkaraktere.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismeretek a természeti környezet anyagairól, eszközökről, technológiákról, tapasztalatok megfogalmazása. Az anyagok tulajdonságai és felhasználhatóságuk közötti kapcsolatok megértése. Tervrajz, vázlat készítése. A tervezett tevékenységekkel kapcsolatos veszélyek ismerete, törekvés a biztonságra.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

Alapanyagok megismerése. Természetes és környezetbarát anyagok megismerése, felhasználási módjai. Növényi részek gyűjtése, megfigyelése. Levélnyomatok készítése. Termésfigurák készítése természetes anyagok felhasználásával. Hulladék újrahasznosításának lehetőségei.	<i>Honismeret, néprajz, magyar irodalom: A természethez (anyagaihoz, jelenségeihez) fűződő népköltészeti alkotások, hiedelmek.</i>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Alapanyag, fa, termések, csuhé, nemez, papír, agyag, textil, viasz, méhviasz, festék, fonal, gyöngy, fizikai tulajdonság, technológia, termelés, termék, tervezés, minta, rajzjelek, vonalfajta, méret, mérés, méretarány, vázlat, makett, modell, anyagmennyiség, költség, szabály, veszélyforrás.

Tematikai egység	2. Az ember tárgykészítő tevékenysége. A kézműves eszközök fajtái, tisztításuk, tárolásuk.	Órakeret:1
Előzetes tudás	A természetes és mesterséges környezet közötti különbségek megfigyelése. Eszközök biztonságos használata, tapasztalatok megfogalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Tárgyak tulajdonságainak megfigyelése, elemzése. Magabiztosan kezelje az alapvető kézműves eszközöket, szükség esetén tudjon használatukban segítséget nyújtani társainak, ügyeljen a megfelelő tisztításukra, tárolásukra. Az ember alkotta tárgyak, formák megismerése. A munkakörnyezet rendjének fenntartása. Véleményalkotás az egyes szakmákról, munkatevékenységekről.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A tárgyak sokfélesége, a munkaeszközök, a használati-, dísz- és ajándéktárgyak funkciói. A tárgyak csoportjai, anyaguk, rendeltetésük, mindennapi életben betöltött szerepük szerint. Jeles napokhoz kapcsolódó jellegzetes tárgyak megismerése, készítése (betlehem, busó maszk). Az anyagok alakíthatóságának, felhasználhatóságának, formázhatóságának lehetőségei. A legősibb és mai tárgyakat megismerése, összehasonlítása.		<i>Technika: Kézműves eszközök. Honismeret, ének- zene, irodalom: Jeles napok, szokások.</i>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tárgyak tulajdonságai: tömeg, nagyság, felépítés, arányok, részek, színek, formák. Megfigyelés, összehasonlítás, elemzés. Jeles napok.	

Tematikai egység	3. Népszokások. A család ünnepei.	Órakeret: egész éven át
Előzetes tudás	Az alsó tagozaton (ének-zene, magyar nyelv és irodalom, környezetismeret órák), valamint a különböző műveltségi területeken előforduló kapcsolódó tartalmak.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A jeles napi, ünnepi szokások, az emberi élet fordulóihoz kapcsolódó népszokások, valamint a társas munkák (pl. szüret, kukoricafosztás) és más közösségi alkalmak (pl. vásár, búcsú) hagyományainak megismerése. A hétköznapi és ünnepek váltakozásának felismerése, az ünnepek jelentőségének tudatosítása. Az ajándékozási illem (kinek, mikor, mit és hogyan illik adni).	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A jeles napok, ünnepi szokások jelentőségének, közösséget megtartó szerepének, valamint az ünnepi előkészületek fontosságának felismerése a paraszti élet rendjében. Családi ünnepek, az emberi élet sorsfordulói (születés, keresztlő, lakodalom, temetés). Vallási ünnepek, az egyházi év ünnepei (karácsony, húsvét, pünkösd) Jeles napokhoz kötődő ünnepi szokások (busójárás, Luca nap, Szent Iván nap) A gazdasági élet ünnepei (arató ünnepek, szüret, pásztorünnepek, fonók). Hétköznapi és ünnepi viselet. Ajándékozás. Hogyan csomagoljunk szépen? Rokonsági és generációs kapcsolatok a családban.		<i>Honismeret, magyar irodalom, ének-zene:</i> <i>A jeles napok, ünnepi szokások.</i> <i>Jeles napokhoz kapcsolódó tárgykészítés, a tárgyakhoz fűződő szokások, hiedelmek, népköltészeti alkotások.</i> <i>Történelem, erkölcsstan:</i> <i>Család, otthon.</i> <i>Egyén és közösség.</i>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Ünnep, jeles nap, népszokás, farsang, busó, busójárás, pünkösd, vízkereszt, aratás, szüret, fonó, tollfosztó, kukoricafosztó, vásár, pásztorünnep, keresztlő, leány-, legényélet, lakodalom, ajándék, advent, karácsony, húsvét, böjt. Családfa, rokonsági fok.	

Tematikai egység	4. Fonal és textilmunkák: hímzés, varrás, batikolás, szövés, fonás, kötés.	Órakeret: 5
Előzetes tudás	Kézi varrás és hímzés eszközeinek (varrótü, hímzőtü, varrócérna, hímzőcérna, szabóolló, gyűszű) ismerete. Otthonunk textíliái. Népviseletek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Anyagismeret: természetes anyagok – len, kender, pamut, gyapjú, selyem; mesterséges anyagok – műszálak. A varrás szerepe. A varrás és a hímzés anyagai, megfigyelésük tulajdonságaik. Hímzések a népviseletben és a lakástextíleken. A textilfestés anyagai, munkafolyamata.	

	A szövés, fonás felhasználási területei. A szövés, fonás anyagai, megfigyelésük. Kreativitás fejlesztése. A textilipari szakmák megismerése, pályaaorientáció.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Alapöltések (előöltés, tűző öltés, pelenkaöltés), díszítőöltések (száröltés, láncöltés, laposöltés, keresztöltés, gobelin-öltés), gyakorlása. Mintaterítő készítése. Különböző batikolt minták elkészítése. Körmönfonás, szalagszövés. Többszörös fonási technikák: lapos és gömbölyű fonások. Textilek készítése fonalból szövással. A szövés alapjai – szövés képerken. A kézi szövés kellékei: szövőkeret, -ráma, alapanyag (fonal), keresztfonalat továbbító szerszám (vetelő vagy csónak).	<i>Honismeret, magyar irodalom, néprajz, ének-zene: A magyar népviselet. Magyar tájegységek népi hímzései.</i>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Anyag, alapanyag, méret, mérés, varrás, batikolás, szövés, szövőkeret, fonal, körmöcske, vetelő, fonás, körmönfonás, természetes anyagok, mesterséges anyagok. Népviseletek, népi hímzések.

Tematikai egység	5. Az agyagmunka alapjai. Népi kerámia, fazekasság, korongozás.	Órakeret: 5
Előzetes tudás	Agyagtárgyak otthonunkban. Népi fazekasság, kerámia. (cserépkályha, korsók, edények) Pozitív, negatív mintázat.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tárgyformálás anyagainak, eszközeinek megismerése. A kerámiakészítés alapjai, a felhasznált anyagok tulajdonságai, a készítés technológiája. Munka megtervezése, vázlat készítése. Helyes munkamenet betartása. Kerámiatárgy készítésének munkafolyamata: agyaggyúrás, formaadási eljárások, szárítás, mázazás, égetés rendje. Munkavédelmi tudnivalók. A forma és díszítmény összhangjára vonatkozó esztétikai követelmények. Kreativitás fejlesztése. A fazekas , keramikus szakmák megismerése, pályaaorientáció.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Karácsonyfadísz szódabikarbónából (porcelángyurma). Ismerkedés az agyaggal. Masszagyúrás, lapsodrás, síklapból készített egyszerűtárgyak. Az agyag megmunkálása, apró agyagplasztikák készítése. Pozitív, negatív gipszsablonok. Díszítés nyomhagyással. A korongozás alapfogásai. Színes agyagok, massa színezése. Felületdíszítés, mázazás lehetőségei.		<i>Honismeret, néprajz: A magyar népi fazekasság. Fazekas (gerencsér) mesterség. Karácsonyi, húsvéti ajándékozás</i>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Agyag, fazekasság, gerencsér, kerámia, égetés, sablon, pozitív/negatív minta, mázazás, porcelángyurma, lapsodrás, síklap, gipsz, nyomhagyás.
----------------------------	--

Tematikai egység	6. Gyertyaöntés. Tojásfestés.	Órakeret: 4
Előzetes tudás	Az emberiség több ezer éve használja a gyertyát. Gyertyahasználat az életünk különböző pillanataiban (születésnap, keresztelő, imádkozás, mindenszentek). A tojás, mint táplálékforrás.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A gyertya szimbolikus jelentései (fény, hit, élet). A viaszolvasztás veszélyei. Ne hevítsük túl a viaszt, mert füstölni kezd, és gyúlékonyra válik. A tojás a megújuló élet szimbóluma. Természetes festőlevek (hagymahéj, cékla, dióhéj, bodzabogyó). Kreativitás fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A gyertyakészítés technikái és lehetőségei (gyertyamártás, méhviasz gyertya, gyertyaöntés) Gyertyamártás és formázása csavarással. Gyertya díszítése szalvétával, zsírpapír és hajszárító segítségével. Gyertya díszítése decoupage technikával. Tojás kifújása. Hazánk gazdag tojásdíszítő motívumkincse. Viasszal írt tojás . Tojás berzselése (levélrántás díszítés). Tojás karcolása.		<i>Irodalom, honismeret, erkölcstan, ének- zene: Adventi gyertyagyűjtás. Húsvéti népszokások.</i>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Viasz, kanóc, gyertya granulátum, gyertyaszínező, kiöntőforma, melegítés, hűtés, decoupage. Íróka, méhviasz, osztóköörök, berzselés, karcolás.	

Tematikai egység	7. Ételelkészítés: Kenyérsütés, mustkészítés, mézeskalács készítés. Töklámpás faragása.	Órakeret: 4
Előzetes tudás	Balesetvédelmi szabályok a konyhában. Egyszerű konyhai kézi eszközök biztonságos kezelése, az evőeszközök kulturált használata. A jeles napokhoz kapcsolódó étkezési szokások, ételek ismerete. Alapanyagok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Saját cselekvések és a következményei, a felelősség felismerése. Kölcsönös odafigyelés, együttműködés a csoportos tevékenységek során.	

	Hatékony munkamagatartás, feladatvállalás, produktivitás fejlesztése. Az étkezéssel, ételkészítéssel, élelmiszerekkel összefüggő munkatevékenységek azonosítása, felismerése. Tapasztalatok megfogalmazása az ételkészítési anyagok tulajdonságairól, átalakulásáról. A konyhai tevékenységekkel járó veszélyérzet kifejlődése, törekvés erősítése a biztonságra, fegyelmezettségre, megfontoltságra. Törekvés az igényességre, tiszta környezetre, kulturált étkezésre. A pék, cukrász, szakács, pincér szakmák megismerése, pályaaorientáció.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Kenyérsütés Korszerű, egészséges táplálkozás. Magasabb ételmi rostban, fehérjében, vitaminban és ásványi anyagban gazdag teljes kiőrlésű kenyér. Alapanyagok megismerése, mennyiségek megállapítása. A kenyérsütés folyamatának műveletei. Mustkészítés Alapanyag (szőlőfűrt) tisztítása, leszemeztetése, törése, préselése. Mézeskalács készítése Alapanyagok megismerése, pontos mennyiségek kimérése a receptúra alapján. A tészta elkészítésének folyamata (gyúrás, nyújtás, szaggatás). A kisült mézeskalács díszítése. Az ételkészítéshez, illetve az étkezéshez használt edények és eszközök mosogatása. A konyha takarítása. Az élelmiszerhulladék minimalizálásának, a keletkező hulladékok azonosítása, szelektálása. Töklámpás készítése.	<i>Természetismeret:</i> <i>Tápanyagok, egészséges táplálkozás.</i> <i>Étkezési eredetű betegségek.</i> <i>Fertőtlenítőszer, mosószer.</i> <i>Matematika: Tömeg- és térfogategységek.</i> <i>Honismeret, néprajz:</i> <i>Arató ünnepek, népszokások. Új kenyér hava.</i> <i>Szüreti népszokások</i> <i>Karácsonyi ajándékozás</i>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Étel, étkezés, élelmiszer, egészséges táplálkozás, sütés, tálalás, mosogatás, ételtárolás, tartósított élelmiszer (étel), ételmaradék, hulladék, fogyaszthatóság, anyagtakarékosság, energiatakarékosság, víztakarékosság, szelektív hulladékgyűjtés.

Tematikai egység	8. Ékszerkészítés: csipkeverés, gyöngyfűzés	Órakeret: 3
Előzetes tudás	A különböző gyöngyfajták megismerése. Horgolás.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A népi ékszerek fajtái, az ékszerekkel közvetített jelentéstartalom. A gyöngy fajtái, típusai, méretezése. Fűzőszálak: drót, damil,	

	cérna. Szerszámok: gyöngyfüzőtű, olló, ragasztó, fogók, szövőkeret (gyöngyszövéshez). Finommotorika fejlesztése. Türelmesség, önuralom fejlesztése. Kreativitás fejlesztése. A textilipari szakmák megismerése, pályaorientáció.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
A gyöngyfüzés alapjai. Egyszálas gyöngyszalag, virágminta, gyöngyhurka készítése. Kétszálas technika. Állatfigurák gyöngyből. Gyöngyhímzés. Egyszerű csipke ékszerek készítése	<i>Honismeret: A magyar népviseletekhez tartozó ékszerek.</i>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Gyöngy, gyöngyszalag, gyöngyhurka, gyöngyszövés, gyöngyhímzés, szövőkeret, gyöngyfüző tű, népi ékszerek,

Tematikai egység	9. Csuhézás	Órakeret: 2
Előzetes tudás	A csuhé, a kukorica csővét borító levél sokoldalú felhasználása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kézügyesség, kreativitás fejlesztése. A csuhé felhasználási lehetőségei napjainkban. Készülhet belőle játék, edényalátét, lábtörlő, doboz, kosár, de akár ékszerek is.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
Csuhé szedése, tárolása. Játékok, ünnephez, jeles naphoz kapcsolódó tárgyak, fonás, sodrás, kötözés alkalmazásával. Csuhévirág készítése. A csuhé sodrása. (A leveleket csíkokra tépkedjük, a csíkok felső végét hegyesre kell vágni, hogy könnyebben össze lehessen sodorni.) Állatfigurák készítése. Csuhéangyal készítése.	<i>Természetismeret: A kukorica növény származása, jellemzői, felhasználása. Honismeret, ének-zene: Fonó, kukoricafosztás.</i>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kukorica, kukoricafosztás, csuhé, fonó.	

Tematikai egység	10. Virágmunkák	Órakeret: 3
Előzetes tudás	Otthonunk (tantermek) virágdíszei. Virágok a kertben. A különböző évszakok növényei. Egy- és kétnyári virágok. A virágos növények részei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Vágott virágok, vágott zöldek, szárazvirágok, cserepes dísnövények és a virágkötészeti kellékek megismerése. Koszorúkötészet alapanyagai. Esztétikai érzék, térlátás, színérzék fejlesztése. „Adni öröm” - ajándékkészítés, ajándékozás.	

	A virágkötő, virágkereskedő szakmák megismerése, pályaaorientáció.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Adventi koszorú készítése. Az adventi gyertyák jelentése. Ünnepi, bensőséges hangulat megteremtése. Luca-búza vetése. Ajtódíszek, kopogtatók, asztali díszek készítése egész évben, az évszaknak megfelelő növényekből. Virágszövés. Pünkösdi virágkoszorú.	<i>Irodalom, honismeret: Tavaszi népszokások. Kiszeajtás. Pünkösdi népszokások. Adventi gyertyagyújtás. Természetismeret: Növények</i>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Vágott virág, szárazvirág, cserepes virág, koszorúalap, mécses, gyertya, szalag, csomagolópapír, díszcsomagoló, mű- és selyemvirág, ajtódísz, kopogtató.

Tematikai egység	11. Nemezelés	Órakeret: 3
Előzetes tudás	Állati eredetű alapanyagok. A nemezelő gyapjú megfigyelése, tulajdonságai, alkalmazási módjai. Jurta ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Kreativitás fejlesztése. Finommotorika fejlesztése. A vándorló nomád népek textíliája a nemez. A nemez kiváló nedvszívó képessége.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
A nemezelés technikája. Kisebb nemeztárgyak készítése (pl.: nemezlabda, tarsoly, figurák). A gyapjúsálakat mozgatással, meleg víz és szappan segítségével összefüggő textíliává tömörítjük. A gyapjúsálak a meleg víz hatására összehúzódnak, és a dörzsölés, nyomkodás hatására egymásba akadnak. Tűnemezelés: a száraz gyapjút nemezelő tűvel kell böködni. Mintázási lehetőségek. (zsinóros díszítés, rátétes minták)		<i>Történelem: Az ősmagyarok nemezhasználata (ruházat, jurta). Földrajz: Füves puszták, juhtartás.</i>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Gyapjú (színes, nyersszínű), meleg víz, szappan, sablon, olló, nemezelő tű, juhtartás, jurta, nomád népek.	

Tematikai egység	12. Famegmunkálás, vesszőmunkák (kosárfonás, papírfonás, szalma, rafia)	Órakeret: 4
Előzetes tudás	A fa felhasználási területei. A fának, mint alapanyagának megfigyelése. Fajátékok előnyei, fatárgyak a mindennapi környezetben. Vesszőgyűjtés, a vessző felhasználási lehetőségei. Kalászos növények megismerése. A szalma és a rafia felhasználási lehetőségei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű fafaragási, famegmunkálási technikák kipróbálása. A munkafolyamatokhoz szükséges eszközök és használatuk. Legyen képes felelősségteljes, pontos munkavégzésre, kitartó összpontosításra. Legyen képes egyszerű vesszőfonási műveletekre, szögelésre, egyszerű faragásokra. Az asztalos, bognár, kádár, faipari szakmák megismerése, pályaaorientáció.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Ismerje meg a hazai fafajtaikat, a fa szerkezetét, tulajdonságait. A fatárgyak csoportosítása méret, forma, szerkezet, készítési mód, megdolgozottság és díszítési mód szerint. Ismerje a faipari szerszámok, gépek működését. Faesztergálás, fajátékok. A szalma előkészítése, szalmafonattal készített tárgyak (aratókoszorú, állatfigurák). Vesszőfonás, vesszősövénny, vesszőkunyhó modellezése.		Honismeret, néprajz, rajz: Pásztorfaragások jellegzetességei Helyi sajátosság: A Kaposi család munkássága
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hazai fafajtaik, gyalu, vessző, asztalos, bognár, kádár, szalma, rafia, vessző, aratókoszorú, búzakalász, fafaragás. Kitartás, összpontosítás, precizitás.	

NAPTÁRI ÜNNEPEK

NYÁRI-ŐSZI ÜNNEPKÖR

Jeles napok, ünnepek - népszokások	Kapcsolódó kézműves tevékenységek
<u>Arató ünnepek</u> <u>Szüret</u> <u>Pásztor ünnepek</u> – Mihály nap - szeptember 29. – Vendel nap - október 20. – Dömötör, Demeter nap - október 26. – Márton nap - november 11. <u>Mindenszentek</u>	– aratókoszorú – kenyérsütés – csuhézás – termésbábok – levélnyomat – mustkészítés – virágmunka, ajtódísz – nemezelés – kosárfonás – papírmunkák – agyagozás (szélcsengő) – varrás – töklámpás – gyertyaöntés – madáretető készítés

TÉLI ÜNNEPKÖR

Jeles napok, ünnepek - népszokások	Kapcsolódó kézműves tevékenységek
<u>ADVENT (november 25. - december 24.)</u> – Katalin nap - november 25. – András nap - november 30. – Borbála nap - december 4. – Miklós - december 6. – Luca nap - december 13. <u>KARÁCSONYI TIZENKETTED (december 25.- január 6.)</u> – Karácsony – István nap - december 26. – János nap - december 27. – Aprószentek napja - december 28. – Szilveszter - december 31. – Újév - január 1. – VÍZKERESZT - január 6.	– adventi koszorú – mécesstartó – gyertyaöntés – papírmunkák (képeslap, díszek) – Luca-búza – mézeskalács – porcelángyurma – fazekasság, agyagmunkák – szerencsemalac – zajkeltő eszközök készítése – ajándéktárgyak készítése

TAVASZI ÜNNEPKÖR

Jeles napok, ünnepek - népszokások	Kapcsolódó kézműves tevékenységek
<u>FARSANG (január 6. - Vízkereszt napjától - Hamvazó szerdáig)</u> – Balázs napja - február 3. – Gergely napja - március 12.	
<u>Húsvéti ünnepkör (Hamvazószerdától - Fehérvásárnapig)</u> – Virágvasárnap – Nagyhét – Húsvét - húsvét vasárnap, húsvét hétfő	– kiszabáb készítése – álarc készítése – papírmásé álarc – tojás-nemezelés – tojásfestés – tojásfa készítése – virágkötészet (ajtódísz) – koszorúkészítés (Pünkösdi királyné) – virágszövés – korongozás – papírmunkák – varrás – csipkeverés, horgolás
<u>PÜNKÖSDI IDŐSZAK (Fehérvásárnaptól - Június közepéig)</u> – Fehérvásárnap - húsvétot követő vasárnap – Szent György nap - április 24. – Pünkösdi - Húsvét utáni 50. nap – Fülöp, Jakab napja - május 1.	

Elvárt eredmények:

- A tanulók ismerjék meg a hagyományos kézműves tevékenységek minél szélesebb körét, [helyi termelőket](#).
- A munkafolyamatokhoz szükséges eszközöket megfelelően, balesetmentesen tudják használni.
- Rendelkezzenek ismeretekkel a természetes anyagokról, azok felhasználási lehetőségeiről.
- Legyenek jártasak a kézműves munkafolyamatok alkalmazásában (tervezés, anyag- és technikaválasztás, kivitelezés, díszítés).
- Képesek legyenek egyszerű technológiájú tárgyak előállítására.
- Kiállítás, vásár a tanulók tanév során elkészült alkotásaiból.

Felhasznált irodalom:

Bárány Mara: Csuhémunkák (2009; CSER Kiadó)

Bede Béla: Magyar népi kézművesség (2017; Corvina Kiadó Kft.)

Beke Mari: 77 magyar népi játék (2017; Corvina Kiadó Kft.)

Csupor István - Csuporné Angyal Zsuzsa: Fazekaskönyv (1998; Planétás Kiadó)

Ellen Kharade: Gyors és ötletes nemezelés (2009; Sanoma Budapest Kiadói Zrt.)

Rita Taylor: Horgolás: 200 kérdés és válasz (2012, GABO Könyvkiadó)

Tószegi Judit: Batikolás (2012; CSER Kiadó)

Makoldi Sándorné: Tojásfestés hagyományosan (2005; CSER Kiadó)

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletei: 2. melléklet – Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára / Technika, életvitel és gyakorlat

<https://www.youtube.com/watch?v=Seg9Q89zzbE>

<https://www.youtube.com/watch?v=jDqrmUk6aNkū>

<https://www.youtube.com/watch?v=sM2XLrGfmYY>

<https://www.youtube.com/watch?v=InyB-XxcXaw>

<https://www.youtube.com/watch?v=FqQAjkZOBey>

<https://www.youtube.com/watch?v=U-78MdUuXqg>

<https://www.youtube.com/watch?v=E3lEDlxQ78>